

начяло ѹазыка, ни ти начяло живота му на свѣта. А и него първобытенъ гласъ чловѣкъ не можи го пройзнеси безъ съдѣйствие то на природѣ тѣ, т. е. ако въздуха не бы входилъ въ дроба му и не бы му подкараль, ако можеме каза тѣй, махинѣ тѣ, да почни вѣкы да ся движи и работи.

Не знаѣ ако въ другъ ѹазыкъ отъ стары тѣ и новы тѣ, кои то учени тѣ подъ общто то имѧ *иаріански ѹазыци* сега назовавжть, не знаѣ, казвамъ, ако название то *иазыка* имъ можи ся пройзведи по той-зи начинъ, на такова здравомыслие, какъ то на напѣ бѣлгарски ѹазыкъ видѣхме, и кое само е дос-таточно да разлѣе единъ голѣмъ и узаритъленъ свѣтъ, да не казваме изед-нажь, да рѣши и положи правж тѣ основж на ново то искусство ѹазыка — *La science du language* — връху кое то най-нови тѣ ѹазыкайспытатели толкова сж писали и пишѫтъ!

Кату зѣмиме два та европѣйски *классични* и *най-стары* въ Европѣ на-званы ѹазыци, старогрѣцкій и латинскій, не само не виждаме такова нѣшто, нѣ видиме едно съвсѣмъ друго название и значение на рѣчъ тѣ *иазыкъ* имъ. На старогрѣцкы ѹазыкъ лично то мѣстоймяние, първаго лица, е *ꙗѡ=ась*, а ѹазыка си назовавжть *γλῶσσα* или *φωνὴ*. Ако доведеме лично то имъ мѣстой-мяние на *ꙗѡ*, съ измѣнение то на буквѣ тѣ *γ* въ *ζ*, види ся истинѣ едно приближение съ наше то *азъ*, нѣ рѣчъ та на ѹазыка имъ *γλῶσσа=гласъ*, ни-какво сходство нѣма какво то има наше то *азъ* или *иазъ* съ ѹазыкъ; зашто то рѣчъ та *γλῶσσа* не е друго освѣнъ наше то исто *гласъ*. Доказательство же необоримо на това е рѣчъ та *φωνὴ=гласъ*, кои сж употреблявали въ атическии ѹазыкъ, вмѣсту *γλῶσσа*, ушь кату за по-еленскїи и кои, какъ то всѣкъ види, не е друго освѣнъ едно тѣлкование на рѣчъ тѣ *гласъ=φωνὴ*.

Отъ того види всѣкъ ѹасно чи грѣцкое *γλῶσσа* или *φωνὴ* изражавжть само гласа кого пройзноси чловѣкъ; нѣ ные знайме чи и животни тѣ пройз-носихъ почти сички тѣ гласове кои то пройзносихъ и чловѣци тѣ, при-мѣръ папагала, нѣ тии гласове нѣсж ѹазыкъ! Самый прѣдѣль между живот-ны тѣ и чловѣци тѣ е *иазыка* съ значение то кое то има въ насъ Бѣлгары-тѣ, какъ то го разіаснихме по-горѣ.

Рѣчъ та же *λόγος=слово* на старогрѣцкы, и рѣчъ та *ἄλογος=без-слово*, коиа отъ послѣ е въведенa въ старогрѣцкы ѹазыкъ за отличие чловѣка отъ животны тѣ, т. е. на словесны тѣ отъ безсловесны тѣ, доказва чи тии сж чувствували недостаткъ тѣ и нездравомысленность тѣ на рѣчи тѣ *γλῶσσа* или *φωνὴ* за право то и истино то изражение чловѣческаго ѹазыка.

Забѣлѣшка. На самскрить ѹазыкъ първое лице личнаго мѣстоймяния е: *ahan=ась*; на занѣски е *azem*; на литовски *iesz*; на готски *ik*; на грѣцки *ꙗѡ*; на латински *ego*; на нѣмски *ich*; на франц. *je* или *toi*; руски, полски, чешки, хърватски, сърбски *ia*.